

УДК 354:305

О. О. Бутник,
к. держ. упр., доцент, доцент кафедри теорії та практики управління,
Національний технічний університет України
"Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1031-9766>

DOI: 10.32702/2306-6814.2024.21.195

ГЕНДЕРНИЙ МЕЙНСТРИМІНГ ТА ЦИФРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ В ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ: НОВІ ПІДХОДИ ДО ГЕНДЕРНО ОРІЄНТОВАНОГО ВРЯДУВАННЯ

O. Butnyk,
PhD in Public Administration, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Theory and Practice of Management,
National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"

GENDER MAINSTREAMING AND DIGITAL TRANSFORMATIONS IN THE PUBLIC SECTOR:
NEW APPROACHES TO GENDER-RESPONSIVE GOVERNANCE

У статті досліджуються нові підходи до гендерно орієнтованого врядування в умовах цифрової трансформації державного сектору. Аналізується, як впровадження цифрових технологій може впливати на соціально-економічне становище жінок, сприяти розширенню їхніх прав та можливостей, а також спричиняти нові виклики, пов'язані з гендерною нерівністю. Особливу увагу приділено аналізу гендерного розриву в доступі до цифрових послуг та технологій, який залишається значною проблемою у країнах з низьким і середнім рівнем доходу. Окреслено значення інтеграції гендерного підходу в національні цифрові стратегії, зокрема в Україні, яка активно реформує державне управління. Стаття містить рекомендації щодо підвищення цифрової грамотності, інклюзивності електронних послуг і забезпечення гендерної рівності в прийнятті рішень.

The article explores new approaches to gender-responsive governance in the context of digital transformations within the public sector. It examines how the integration of digital technologies impacts the socio-economic status of women, enhancing their rights and opportunities, while simultaneously presenting new challenges related to gender inequality. The study highlights the significance of gender mainstreaming in national digital strategies, particularly in countries with emerging economies where the gender digital divide remains a critical issue. The analysis underscores the role of digitalization in accelerating progress toward the Sustainable Development Goals (SDGs), especially in advancing gender equality and empowering women. However, the article also draws attention to the risks associated with digital transformation, such as deepening existing patterns of gender-based discrimination and violence.

The research emphasizes the need for comprehensive digital inclusion strategies that incorporate gender perspectives at all stages of policy development, from planning to evaluation. This involves creating conditions for equal access to digital services, technology, and information for both women and men. In Ukraine, where digitalization reforms are actively underway, the article suggests that failure to address gender aspects in digital governance may exacerbate existing inequalities. Furthermore, the article discusses the potential of digital tools to improve public service delivery and enhance transparency in governance, provided that these tools are designed to be inclusive and cater to the diverse needs of all citizens.

The study also reviews recent international and national research, including UN Women's reports and European best practices, to demonstrate effective gender mainstreaming strategies in digital governance. It calls for robust partnerships among policymakers, the private sector, civil society, academia, and international organizations to ensure women's participation in shaping digital transformation policies. These partnerships are essential for promoting digital literacy, particularly among female public officials, and for implementing gender-sensitive budgeting in digital projects to ensure the equitable allocation of financial resources.

In conclusion, the article argues that the integration of gender-responsive approaches in digital transformation processes is crucial for fostering inclusivity and equality, aligning with contemporary global challenges. It provides practical recommendations, such as increasing access to digital education, involving women in decision-making on digital policies, and promoting work-life balance in digital environments. These measures are not only necessary for addressing the gender digital divide but also vital for enhancing the overall efficiency and competitiveness of public administration. The insights presented in the article underscore the importance of achieving equal access to digital technologies and inclusive decision-making processes as prerequisites for successful digital transformation and effective gender-responsive governance.

Ключові слова: гендерний мейнстримінг, цифрова трансформація, державний сектор, гендерний цифровий розрив, інклюзивне врядування.

Key words: gender mainstreaming, digital transformation, public sector, gender digital divide, inclusive governance.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

В демократичних країнах, виходячи з конституційної концепції європейських держав, запроваджено принцип гендерної рівності, що розуміється як відсутність дискримінації, толерантність, справедливість, солідарність, рівне ставлення до жінок і чоловіків та рівні можливості між жінками та чоловіками. Таким чином, поняття гендерної рівності відноситься до розуміння справедливості та чесності, що дозволяє сформуванню верховенства права в суспільстві.

Нові цифрові технології мають величезний потенціал для покращення життя людей та прискорення прогресу у виконанні Порядку денного у сфері сталого розвитку до 2030 року. Вони швидко трансформують суспільства і сприяють безпрецедентному прогресу в соціальному та економічному становищі жінок і дівчат. Проте цифрові технології водночас породжують нові виклики, які можуть поглибити існуючі моделі гендерної нерівності, дискримінації та насильства щодо жінок і дівчат. Одним із найбільших викликів цифрової трансформації світу сьогодні є подолання наявного гендерного цифрового розриву. Це стало новим обличчям гендерної нерівності, що обмежує можливості жінок і дівчат на повноцінний та безпечний доступ до технологій, їх використання, лідерство та розробку.

У контексті України тема гендерного мейнстримінгу у цифровій трансформації набуває особливого значення, оскільки країна активно впроваджує реформи у сфері державного управління та цифрових технологій. Законодавча база України, зокрема Закон "Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків", визначає необхідність врахування гендерного аспекту у всіх сферах суспільного життя, включаючи цифрову трансформацію [1].

Згідно з Національною стратегією з питань гендерної рівності на період до 2030 року, Україна зобов'язалася інтегрувати гендерні підходи в усі державні політики та програми. В умовах цифрової трансформації це означає необхідність створення умов для рівного доступу жінок і чоловіків до цифрових послуг, технологій та інформації. Реформування державного управління та впровадження електронних урядових послуг без урахування гендерного аспекту може призвести до посилення нерівностей, які вже існують. Важливим завданням є забезпечення того, щоб нові цифрові рішення були інклюзивними та відповідали потребам усіх громадян, незалежно від їх статі. Це також сприятиме більш ефективному та прозорому врядуванню, що є ключовою метою реформ в Україні.

Відповідно до Державної програми цифрової трансформації України, однією з основних цілей є підвищення цифрової грамотності населення, що включає спеціальні заходи для підтримки жінок у сфері інформацій-

них технологій. Виконання цих завдань вимагає чіткого дотримання принципів гендерного мейнстримінгу, що дозволить створити справедливі умови для розвитку та участі всіх громадян у цифровому суспільстві. Це сприятиме не лише соціальній справедливості, але й підвищенню загальної ефективності та конкурентоспроможності України на міжнародному рівні.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Аналіз останніх досліджень і публікацій на тему гендерного мейнстримінгу у цифровій трансформації для належного врядування показує вагомі внески як українських, так і міжнародних науковців.

Одним із ключових досліджень є "Прогрес у досягненні Цілей сталого розвитку: Гендерний знімок 2023" від ООН Жінки та Департаменту з економічних та соціальних питань, який підкреслює нагальну потребу інтеграції гендерних аспектів у цифрову політику для подолання гендерних розривів і забезпечення справедливого управління [2].

Європейський інститут гендерної рівності (EIGE) також надає цінні інсайти у своїх публікаціях про кращі практики гендерного мейнстримінгу. Так, Енді Фуллер, Карла Брос Сабрія та колектив авторів пропонують практичні інструментарії для оцінки та впровадження гендерно орієнтованих політик у рамках цифрових трансформаційних зусиль, демонструючи успішні приклади з країн ЄС, які можуть служити моделями для України [3].

Українські дослідники, зокрема Матвеева О.Ю. [4], Стрельченко О. Г., Бухтіярова І. Г., Бухтіяров О. А. [5], Співак М.В. [6], також досліджують цю тему. Вони акцентують увагу на важливості врахування гендерних аспектів у процесах цифровізації державних служб для забезпечення рівного доступу до цих послуг для всіх громадян.

Ці публікації спільно підкреслюють важливість гендерно-чутливого підходу до цифрової трансформації, проте, питання гендерного мейнстримінгу у цифровій трансформації для належного врядування закликає до більш ефективних і швидких політичних реформ, підвищення кваліфікації та стійких фінансових інвестицій з метою забезпечення того, щоб цифрові досягнення сприяли гендерній рівності та належному врядуванню.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Основними цілями статті є дослідження гендерного мейнстримінгу та цифрових трансформацій в державному секторі та визначення нових підходів до гендерно орієнтованого урядування.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

У 1997 році Організація Об'єднаних Націй ухвалила першу резолюцію щодо гендерного підходу, щоб спрямовувати та підтримувати держави-члени у виконанні глобальних зобов'язань, пов'язаних з гендерною рівністю та розширенням прав і можливостей жінок.

З цієї нагоди держави-члени домовилися диференційовано оцінювати наслідки для жінок і чоловіків будь-

яких запланованих дій, в тому числі законодавчих, протягом усього циклу політики і програм, починаючи з етапу розробки і закінчуючи процесом оцінювання.

Нещодавно інтеграція гендерних питань набула нового поштовху з прийняттям у 2015 році Порядку денного сталого розвитку до 2030 року та 17 цілей сталого розвитку (ЦСР). Новий Порядок денний підкреслює важливість систематичного включення гендерної перспективи у її комплексній реалізації, починаючи з реалізації гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок і дівчат.

Все більшого значення гендерна рівність набуває в умовах цифрової трансформації публічного управління, що прискорилося через кризу COVID-19. Проте, на сьогоднішній день, приблизно на 234 мільйони менше жінок, ніж чоловіків, мають доступ до мобільного інтернету в країнах з низьким та середнім рівнем доходу. Більший цифровий доступ для жінок розширить їхні економічні можливості та покращить їхнє становище на ринку праці, особливо з огляду на вплив цифрової трансформації та автоматизації на можливості працевлаштування — дослідження, проведене у 30 країнах, показало, що робочі місця жінок мають 70-відсотковий або вищий ризик автоматизації. Більше того, додаткові 600 мільйонів жінок і дівчат, які отримують доступ до онлайн-сервісів у всьому світі, можуть призвести до збільшення ВВП на 18 мільярдів доларів США [7].

Політики, приватний сектор, громадянське суспільство, академічні кола та міжнародні організації повинні створювати міцні партнерства, щоб забезпечити участь жінок у цифровій трансформації публічної служби, у процесах розробки політики та використання інформаційно-комунікативних технологій для належного урядування [8].

Досягнення рівності в цифровій інклюзії гендерного мейнстримінгу вимагає багатостороннього та багатогранного підходу. Гендерно орієнтоване врядування (ГОВ), яке спрямоване на забезпечення рівних можливостей для жінок і чоловіків у розвитку суспільства, є ключовим елементом сучасного управління. ГОВ охоплює процеси прийняття та реалізації рішень на всіх рівнях управління і включає практики, дії та позиції різних зацікавлених сторін, що спрямовані на досягнення гендерної рівності та соціальної справедливості. Це підхід, який враховує специфічні потреби як жінок, так і чоловіків, а також окремих груп в рамках цих категорій, під час розробки політики, планування, розподілу ресурсів та надання послуг.

ГОВ ґрунтується на принципах прав людини, зосереджуючи увагу на запобіганні дискримінації та усуненні нерівності. Цей підхід має на меті допомогти кожній особі реалізувати свої права, створюючи умови, які сприяють подоланню виключення, дискримінації та маргіналізації, що зачіпає представників вразливих груп, як серед жінок, так і чоловіків.

Частою помилкою при впровадженні гендерно орієнтованого врядування є недостатнє врахування специфічних потреб підгруп населення (наприклад, людей з інвалідністю або етнічних меншин). Щоб уникнути цього, важливо проводити глибокий гендерний аналіз на всіх етапах політики та програм, а також залучати представників різних соціальних груп до процесу прийняття рішень.

Важливо розуміти міжнародний, національний, регіональний і місцевий контексти для цифрового розширення можливостей жінок з метою функціонування належного урядування.

По-перше, участь різних зацікавлених груп (включаючи уряди, місцеві органи влади, приватний сектор, громадянське суспільство та самих користувачів) має вирішальне значення для просування гендерної рівності в умовах цифрової трансформації. Держави можуть відігравати ключову роль, розвиваючи цифрову інфраструктуру, впроваджуючи інноваційні технології та ухвалюючи закони і правила, що гарантують рівний доступ жінок до цифрової ідентифікації та електронних послуг, а також забезпечують захист їхньої приватності.

Сучасні технології, включаючи електронні документи та біометричні системи, розвиток цифрової інфраструктури — від національних дата-центрів, систем управління інформацією в галузі медицини та сільського господарства до генеративного штучного інтелекту — вже стають доступними і змінюють підходи до електронного урядування. Це відкриває нові можливості, а також ставить перед урядами виклики, що потребують їхнього втручання для забезпечення безпеки та захисту приватних даних як окремих осіб, так і груп населення. Держави можуть також покращити доступність і інклюзивність державних та приватних послуг, а також виділяти кошти на програми, спрямовані на розробку електронного урядування з урахуванням гендерної рівності. Важливим є активне залучення жінок, фахівців з гендерної рівності та жіночих організацій до процесу формування політики, а також до розробки та впровадження цифрових послуг. Це сприятиме кращій інтеграції жінок у цифрову сферу та забезпечить відповідність послуг їхнім реальним потребам.

Гендерно орієнтоване врядування (ГОВ) базується на активній взаємодії між владою та суспільством, що має ключове значення для захисту та забезпечення рівних прав усіх громадян, а також для впровадження політики гендерної рівності. З одного боку, ГОВ вимагає від уряду створювати умови, що сприяють рівним правам та можливостям для жінок і чоловіків, а з іншого — надає можливість представникам обох статей виражати свої інтереси, захищати права і задовольняти власні потреби.

До ключових аспектів ГОВ належать:

забезпечення рівної участі жінок і чоловіків у процесі прийняття рішень;

надання рівних можливостей для впливу на управлінські процеси в економічній, політичній та соціальній сферах;

забезпечення рівного доступу до результатів розвитку.

Збалансована участь жінок і чоловіків як у представницьких органах, так і суспільному житті загалом є критичною для гендерно орієнтованого врядування [8].

Статистичні дані щодо гендерно орієнтованого врядування показують важливі тенденції у залученні жінок до процесів прийняття рішень у державних структурах. Наприклад, згідно з Глобальним звітом про гендерну рівність у публічній адміністрації (UNDP, 2021), у 170 країнах, попри певний прогрес, жінки все ще стикаються з "скляними стелями" та "скляними стінами", що

перешкоджають їхньому просуванню на найвищі рівні влади. Жінки складають лише 31% державних посад в усьому світі, і ця частка значно знижується на рівні керівних посад [9].

Крім того, дані показують, що в багатьох країнах, таких як Канада, Сербія, Швеція, Боснія і Герцеговина, процес гендерно орієнтованого бюджетування став важливим елементом у досягненні гендерної рівності. Однак, лише 1,45% бюджету на рівні міністерств безпосередньо спрямовується на досягнення гендерної рівності [10].

Фінляндія є прикладом успішного вирішення проблеми гендерної нерівності у державному секторі. Програми, такі як "Women in Tech Finland", сприяють залученню жінок не лише до приватного сектору, але й до цифрових реформ у державному управлінні. Однією з ключових ініціатив стало створення програм підвищення цифрової грамотності серед жінок-держслужбовців, що дозволило збільшити їхню участь у розробці цифрових політик та впровадженні нових технологій у державне управління [10].

Естонія також досягла значних успіхів у впровадженні цифрового урядування з урахуванням гендерних аспектів. У рамках програми "e-Estonia", держава активно підтримує цифрові ініціативи для жінок-держслужбовців, сприяючи рівному доступу до електронних послуг та залученню жінок до управління цифровими трансформаціями. Крім того, Естонія підтримує освітні програми для держслужбовців, які підвищують рівень цифрових навичок серед жінок, що забезпечує рівноправне представництво на керівних посадах [11].

В цілому варто зазначити, що "впровадження гендерного підходу" в державну службу є ключем не лише до розширення можливостей жінок, але й до розвитку людського потенціалу загалом. Прийняття ефективних заходів для подолання гендерного цифрового розриву, стимулювання участі жінок у галузях STEM та розробка гендерно-чутливих електронних послуг є ключовими для просування гендерної рівності у всіх секторах публічного управління.

Так, Програмою розвитку ООН "Гендерна рівність в цифровізації" запропоновано низку рекомендацій органам державної влади з метою формування дій для гендерно рівної цифрової інклюзії, серед яких національні та місцеві стратегії цифровізації. Ці стратегії повинні бути розроблені за участю громад на місцях та з глибоким розумінням гендерної природи соціально-економічних викликів. Вони повинні враховувати фактори, які перешкоджають жінкам і дівчатам використовувати цифрові технології, а також вивчати потенційні заходи для подолання цих викликів. Враховуючи цифрову гендерну нерівність, освіта, орієнтована на жінок і дівчат, є ключовим шляхом до більш інклюзивних цифрових стратегій. ПРООН надає такі ключові засади для подолання цифрового виключення жінок та розробки гендерно-чутливих цифрових стратегій [12]:

— створювати партнерства між агентствами Організації Об'єднаних Націй, урядами, приватним сектором, медіа та громадянським суспільством для подолання дискримінаційних норм на індивідуальному, інституційному та суспільному рівнях (наприклад, через законодавство, гендерно-чутливі підходи до навчання та сере-

довища, рольові моделі, інклюзивні заходи на робочих місцях для забезпечення балансу між роботою та особистим життям);

— сприяти партнерствам між зацікавленими сторонами в уряді, державним та приватним секторами та освітніми установами для впровадження ефективних заходів проти цифрового виключення жінок;

— створювати цифрову публічну інфраструктуру, яка базується на інклюзивності, захищає приватність і безпеку індивідів та груп і регулюється нормативними актами, що забезпечують підзвітність і прозорість її впровадження;

— посилювати співпрацю між державним і приватним секторами;

— збільшувати міжсекторальну співпрацю між міністерствами та урядом та прискорювати процес підвищення їхньої спроможності для вирішення впливу цифровізації на жінок у відповідних сферах відповідальності. Підвищувати активну участь жінок у розробці та впровадженні цифрових стратегій і політик;

— підтримувати прийняття та впровадження стандартів і протоколів, пов'язаних зі штучним інтелектом для забезпечення аудиту та підзвітної інтеграції технологій штучного інтелекту у врядування та захист прав людини.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Отже, впровадження гендерно орієнтованих підходів у процесі цифрової трансформації сприяє більшій інклюзивності та рівності, що відповідає сучасним викликам. Важливість рівного доступу до цифрових технологій для жінок і чоловіків допомагає не лише подолати наявні гендерні розриви, але й підвищити ефективність публічного управління на всіх рівнях. Для України, яка активно впроваджує реформи у сфері цифровізації, врахування гендерних аспектів у процесах державного управління дозволяє забезпечити рівні можливості для всіх громадян.

Для впровадження гендерного мейнстрімінгу та ефективних цифрових трансформацій у державному секторі можна запропонувати такі практичні поради:

— інтеграція гендерного підходу на всіх етапах цифрової трансформації з метою врахування гендерних аспектів ще на етапі планування цифрових реформ (гендерний аналіз для оцінки впливу нових технологій на жінок і чоловіків);

— розширення доступу до цифрової освіти та підвищення кваліфікації жінок-держслужбовців (створення спеціальних програм навчання для жінок у державному секторі, наприклад, тренінги з використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) і навчальні платформи для розвитку лідерських якостей в умовах цифрової трансформації);

— запровадження гендерно орієнтованого бюджетування у цифрових проєктах, що дозволить розподіляти фінансові ресурси з урахуванням гендерних аспектів (фінансування програм, спрямованих на зменшення гендерного розриву в доступі до цифрових технологій або на підтримку жінок у ІТ-секторі. Такий підхід вже успішно використовується в Канаді та Швеції, де

гендерно чутливі бюджети допомагають усувати нерівності в цифровому доступі;

— забезпечення участі жінок у прийнятті рішень щодо цифрової політики, що сприятиме більш інклюзивному врядуванню та врахуванню потреб усіх громадян. Естонія є прикладом країни, де жінки активно залучені до розробки та впровадження національної цифрової стратегії;

— створення умов для балансу між роботою та особистим життям у цифровому середовищі: цифрова трансформація має забезпечувати рівні можливості для жінок і чоловіків у поєднанні роботи та сімейних обов'язків (впровадження гнучких графіків роботи або дистанційної роботи, що дозволить підвищити продуктивність і залученість жінок до державного сектору).

Таким чином, забезпечення рівності в доступі до цифрових послуг, а також включення жінок у процеси прийняття державно-управлінських рішень є не тільки соціальною необхідністю, але й важливою передумовою для успішної цифрової трансформації та створення ефективного гендерно орієнтованого врядування.

Література:

1. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків / Закон України від 8 вересня 2005 року // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text>

2. The Gender Snapshot 2023 URL: <https://unstats.un.org/sdgs/gender-snapshot/2023/>

3. Gender equality in the European Parliament and in national parliaments in the European Union: 2023 state of play URL: <https://eige.europa.eu/publications-resources/publications/gender-equality-european-parliament-and-national-parliaments-european-union-2023-state-play>

4. Матвеева О.Ю. Гендерний мейнстрімінг процесів розбудови цифрової демократії на шляху європейської інтеграції України / О.Ю. Матвеева // Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://typeset.io/pdf/gender-mainstreaming-in-digital-democracy-development-on-the-7boxuag.pdf>

5. Стрельченко О. Г., Бухтіярова І. Г., Бухтіяров О. А. Гендерний мейнстрімінг під час реалізації публічно-правових повноважень на шляху євроінтеграційних процесів: адміністративно-правовий аспект / О. Г. Стрельченко, І. Г. Бухтіярова, О. А. Бухтіяров // Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції № 5. 2022. С. 153—158.

6. Співак М.В. Гендерний мейнстрімінг і прийняття політико-управлінських рішень: міжнародний досвід і Україна / М.В. Співак // Юридичний науковий електронний журнал [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://lsej.org.ua/12_2022/75.pdf

7. Gender, Digital Transformation and Artificial Intelligence / UNIDO Report. June 2023 URL: <https://hub.unido.org/sites/default/files/publications/GENDER%20DIGITAL%20TRANSFORMATION%20AND%20AI%20REPORT.pdf>

8. Гендерно орієнтоване врядування: практ. посіб. / Іваніна Т., Кисельова О., Колодій М. — Київ: Видавничо-поліграфічна компанія "Юстон", 2021. — 116 с.

9. Gender Equality in Public Administration URL: <https://www.undp.org/publications/global-report-gender-equality-public-administration>

10. UN Women / Gender Responsive Governance and Leadership // URL: https://eca.unwomen.org/sites/default/files/2024-06/unwomen_gender-responsive_governance_and_leadership.pdf

11. Progress on the Sustainable Development Goals the Gender Snapshot 2021 / <https://www.unwomen.org/sites/default/files/Headquarters/Attachments/Sections/Library/Publications/2021/Progress-on-the-Sustainable-Development-Goals-The-gender-snapshot-2021-en.pdf>

12. Gender equality in digitalization / United Nations Development Programme, 2021 URL: https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/migration/kg/gender_equality_in_digitalization.pdf

References:

1. The Verkhovna Rada of Ukraine (2005), The Law of Ukraine "On ensuring equal rights and opportunities for women and men", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text> (Accessed: 12 October 2024).

2. United Nations (2023), "The Gender Snapshot 2023", available at: <https://unstats.un.org/sdgs/gender-snapshot/2023/> (Accessed: 12 October 2024).

3. European Institute for Gender Equality (2023), "Gender equality in the European Parliament and in national parliaments in the European Union: 2023 state of play", available at: <https://eige.europa.eu/publications-resources/publications/gender-equality-european-parliament-and-national-parliaments-european-union-2023-state-play> (Accessed: 12 October 2024).

4. Matveieva, O.Y. (2022), "Gender mainstreaming of digital democracy development processes on the path of European integration of Ukraine", Vcheni zapysky TNU imeni V.I. Vernadskoho, vol. 33 (72), no. 6, available at: <https://typeset.io/pdf/gender-mainstreaming-in-digital-democracy-development-on-the-7boxyuag.pdf> (Accessed: 12 October 2024).

5. Strelchenko, O. H. Bukhtiarova, I. H. and Bukhtiarov, O. A. (2022), "Gender mainstreaming in the implementation of public legal powers on the way to European integration processes: administrative and legal aspect", Aktualni problemy vitchyznianoï yurysprudentsii, vol. 5, pp. 153—158.

6. Spivak, M.V. (2022), "Gender mainstreaming and political and administrative decision-making: international experience and Ukraine", Yurydychni naukovyi elektronnyi zhurnal, vol. 12, available at: http://lsej.org.ua/12_2022/75.pdf (Accessed: 12 October 2024).

7. UNIDO (2023), "Gender, Digital Transformation and Artificial Intelligence", available at: <https://hub.unido.org/sites/default/files/publications/GENDER%2C%20DIGITAL%20TRANSFORMATION%20AND%20AI%20REPORT.pdf> (Accessed: 12 October 2024).

8. Ivanina, T. Kiselyova, O. and Kolodii, M. (2021), Henderno oriientovane vriaduvannya [Gender-responsive governance], Vydavnycho-polihrafichna kompaniia "Yuston", Kyiv, Ukraine.

9. United Nations Development Programme (2023), "Gender Equality in Public Administration", available at: <https://www.undp.org/publications/global-report-gender-equality-public-administration> (Accessed: 12 October 2024).

10. UN Women (2024), "Gender Responsive Governance and Leadership", available at: https://eca.unwomen.org/sites/default/files/2024-06/unwomen_gender-responsive_governance_and_leadership.pdf (Accessed: 12 October 2024).

11. UN Women (2021), "Progress on the Sustainable Development Goals: The Gender Snapshot 2021", available at: <https://www.unwomen.org/sites/default/files/Headquarters/Attachments/Sections/Library/Publications/2021/Progress-on-the-Sustainable-Development-Goals-The-gender-snapshot-2021-en.pdf> (Accessed: 12 October 2024).

12. United Nations Development Programme (2021), "Gender equality in digitalization", available at: https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/migration/kg/gender_equality_in_digitalization.pdf (Accessed: 12 October 2024).

Стаття надійшла до редакції 20.10.2024 р.

АГРОСВІТ

<https://nayka.com.ua>

Передплатний індекс: 23847

АГРОСВІТ
Науково-практичний журнал

ISSN 2384-4792

Виходить 24 рази на рік

Журнал включено до переліку наукових фахових видань України з ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Категорія «Б»)

Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292